

maar gezegd: stelling 1 is fout. Het is in dit verband een „gedachten-construëtie”. Want het gaat hier niet om de abstracte vraag, of iets zeer in 't algemeen naar Gods Woord en de K.O. is. Maar om de zeer concrete vraag, of wat menschen poneeren in een bepaald geval naar Gods Woord en de K.O. te zijn, juist is. Dat beteekent: hier had aanstonds, in stelling 1, de ratificatieplicht ingeschakeld moeten worden. En voorts: met stelling 1 klopt heelemaal niet wat daaruit wordt afgeleid, dus wat achter „mitsdien” staat. Dr Bos zegt: het ratificatie-recht moet afgewezen, WANT elke wettige beslissing van een kerkelijke vergadering is als zodanig bindend, en behoort als rechtskrachtig te worden erkend. Ik zal er nu geen kinderen bijhalen, maar dit kan natuurlijk nooit juist zijn. In welke gevallen zou het ratificatie-recht inderdaad niet bestaan? In twee gevallen. Ten eerste: als de Synodebesluiten, als alle Synodebesluiten altijd, zonder eenige uitzondering van tijd of omstandigheid, zouden zijn in overeenstemming met Gods Woord of de K.O. Dit beweert Dr Bos vanzelf niet. Staat ook niet in stelling 1, dus dat is af. Dan schiet alleen over Uw opvatting, Dr Bos, van art. 31, dus dat de Synode de beslissing neemt, die aanstonds rechtskrachtig is en aanstonds onderwerping eischt (men moet dan achteraf nog eens nagaan, of de zaak wel in orde is). Maar ziet U dan niet, dat U in dit laatste geval bezig zijt met Uw „interpretatie” van art. 31, dat handelt over een besluit, bij meerderheid van stemmen genomen? Ziet U niet, dat mijn critiek volkomen juist was, en dat U feitelijk in stelling 1 moet lezen: Elke wettige beslissing, dat is een beslissing, bij meerderheid van stemmen genomen? U kunt nooit de afwijzing van het ratificatie-recht grondend op het feit, dat besluiten, die in overeenstemming zijn met Gods Woord en de K.O. bindend zijn. U kunt die afwijzing alleen grondend op een misverstand ten aanzien van art. 31. Waar B staat, moet A gelezen worden.

Wat is deze polemiek mijnerzijds? Zucht om gelijk te hebben? Ik kon niet dulden, dat in de Oosterbeekse sfeer, waarvan de tien stellingen uitvloeisel zijn, en dat in „De Roeper” van 4 December de vrijmaking voor mijn oogen doodgeknepen werd. Daarom heb ik wat Dr Bos noemt „voortgebordeurd”, naar ik meen rustig en zakelijk, gedocumenteerd. Wie zegt: naar art. 31 is elk Synodebesluit, bij meerderheid van stemmen genomen, rechtsgeldig en moet als rechtsgeldig erkend worden; het ratificatie-recht dient afgewezen, want het bestaat niet; men moet altijd beginnen, zich vooralsnog aan elk synodebesluit te onderwerpen, die is, wat zijn kerkrechtelijk standpunt betreft, principieel met paken zak naar het kerkrechtelijk standpunt der gebonden kerken overgelopen.

Wat was de hoofzaak in de vrijmaking? Verbond, sacrament, wedergeboorte? Van zeer ingrijpend belang. Innig dankbaar, aan de binding ontkomen te zijn. Maar 't was kwestie nummer één niet. Dat was de synodocratische leer inzake de autoriteit der synoden, anders gezegd: de aanval op het Koning-schap van Christus.

Hoeveel synodebesluiten zijn er in den loop der eeuwen niet genomen, zijn er nog pas niet genomen, zullen er nog niet genomen worden, die in 't geheel niet in overeenstemming zijn met de Heilige Schrift? En als ik nu zeg: elk synodebesluit, met meerderheid van stemmen genomen, is aanstonds rechtsgeldig, moet vooralsnog aanstonds aanvaard worden — dan heb ik in datzelfde oogenblik menschen woord gesteld naast, ja boven Gods Woord, en zo lang mijn onderwerping duurt, heb ik Christus ontroond en menschen Zijn plaats doen innemen.

Kregen de stellingen-auteurs hun zin, er zou een nieuwe, on-Schriftuurlijke binding komen. Artikel 7 van de Geloofsbelijdenis ware verloochend. Een van de allervoornaamste grondpijlers der Reformatie van de 16e eeuw ware weggebroken.

Wie van dit laatste uit de Schrift overtuigd wil worden, leze wat Calvijn schrijft in zijn „Instituut”, Boek IV, hoofdstuk 8, 9 en 10. In het begin van hoofdstuk 8: „Daarom moet men hier bedenken, dat alle gezagen waardigheid, die de Geest in de Schrift hetzij aan de profeten, hetzij aan de apostelen, hetzij aan de opvolgers der apostelen toekent, in haar geheel niet eigenlijk gegeven wordt aan de menschen zelf, maar aan den dienst, waarover zij gesteld zijn; of (om duidelijker te spreken) aan het Woord, welks bediening hun is toe-

vertrouwd”. (Spatieëring hier en elders van mij, P. D.). Welke stelling hij dan met tal van Schriftuurplaatsen, gelijk ook alle volgende, toelicht. Voorts: „Dit zij dus een vaste grondstelling, dat men geen ander Woord Gods moet hebben, waaraan men in de kerk plaats geeft, dan wat eerst in de wet en de profeten, en verder in de apostolische schriften vervat is, en dat er geen andere wijze is om beoorloofde in de kerk te leerend en naar het voorschrift en den regel van dat Woord”. Vervolgens: „Christus is dan eerst voorzitter (van de conciliën) wanneer Hij de gemaakte vergadering door Zijn Woorden Geest bestuurt”. Verder: Zij (de consciëntiën) moeten één Koning erkennen, namelijk Christus, hun Vrijmaker; en zij moeten door één wet der vrijheid, namelijk het heilige Woord des Evangelie's geregeerd worden, indien ze de genade, die ze eenmaal in Christus verkregen hebben, willen behouden; zij mogen door geen dienstbaarheid gehouden en door geen banden vastgesnoerd worden”.

En ten slotte, nog één getuigenis uit zeer vele, als Calvijn verwezen heeft naar 1 Petrus 5:3: „Daarom vermaan den Petrus, wanneer hij de herders aan hun plicht herinnert, de kudde zoo te weiden, dat ze geen heerschappij oefenen tegen den ciersus, met welken naam hij het erfdeel Gods, dat is het volk der geloovigen, aanduidt. Indien wij dit naar behooren overwegen, dat het niet geoorloofd is op den mensch over te dragen hetgeen God maakt tot wat van Hemzelf is, zullen wij inzien, dat hierdoor afgesneden is alle macht, die zij voor zich opeischen, die zich willen verheffen om iets in de kerk te bevelen zonder Gods Woord”. Samengevat: „het is de zaak der religie, dat is der hemelsche wijsheid, alleen aan Gods mond te hangen”.

PSALM 22: 15-22

(Vertaling N.B.G.)

Als water ben 'k op d'aarde uitgestort
en als een potscherf is mijn kracht verdord,
zie hoe het hart tot weeke was mij word,
ja, is gesmolten.
Mijn droge tong heeft haast haar macht
van boozen, die mij hand en voet doorboren;
Gij legt mij, door den hond tot buit verkoren,
in 't stof des doods.

Zij kijken toe, 'k ben tot vermaak en spot.
Zij deelen al mijn kleed'ren door het lot.
Wees, HEERE, dan niet verre, o sterke God,
haast U ter hulpe.
Maak Gij mijn vijand tot een prooi der
kom toch mijn ziel, die eenzaam is verlossen
uit leeuwenkuil en van den hoorn der ossen
en van het zwaard.

A. v. B.

*) Psalm 63: 11.

Wat Calvijn hier zegt is goed, want het is naar Gods Woord. Het stramen dat ik gebruikte: Christus alleen Bisschop en Meester, was niet verkeerd. Niet omdat ik meen met Calvijn in te stemmen, maar wijl ik overtuigd ben, geschreven te hebben in overeenstemming met het klare Woord van God.

Wat is tot hertoe de houding van Oosterbeek geweest?

Oosterbeek toonde zich zeer vredelievend tegenover de gebonden kerken. Maar wie in eigen kring zich te weer stelde, kreeg den wind van voren. De woorden: „extremisten”, „nieuwe bindingen”, „gedachten-construëties” waren niet van de lucht. Maar het oog ziet van zich af. Waar zaten inderdaad de extremisten? En van „nieuwe bindingen” en „gedachten-construëties” gesproken — zie boven.

Wat droeg Oosterbeek tot hertoe voor vrucht? Het kwam met liefde-betugingen en vredesklanken. Maar intusschen verwekte het onvrede, verwarring en verdeeldheid in eigen geladeren. Weet men wel wat men aangericht heeft?

Ik ben zeer dankbaar, dat de overgrootste meerderheid van ons volk de zaak dóór heeft. En zich niet op slechtouw laat nemen. Wie af en toe „De Roeper” ter hand neemt, waant zich soms vlak in de buurt van de gebonden „Strijdende Kerk”.

Dit alles moest men toch zien.

En van den verkeerd weg terugkomen.

Discussie onmogelijk?

O neen, discussie zeer wel mogelijk, ook al vreet ze onzen tijd weg.

En discussie vruchtbaar, als we Christus de plaats laten, die Hem toekomt. En samen nauwlettend luisteren naar Zijn woord om dat te doen.

P. D.

Het goed recht der vrijmaking (II)

We gaan nu het betoog, dat Ds J. A. Schep in zijn brochure „Te eng gebonden, wat nu?” tegen het goed recht der vrijmaking inbrengt nader bezien. En het eerste wat ons opvalt is dan:

HET BETOOG VAN Ds J. A. SCHEP IS OP ME-NIG PUNT INNERLIJK TEGENSTRIJDIG

a. Ds J. A. Schep meent dat de vrijmaking niet had moeten zijn, omdat er bij de synodes een hartstochtelijk begeeren was om de leer der waarheid naar Schrift en Belijdenis zuiver te bewaren. Dit blijkt uit de stukken. (pag. 70).

Doch laat dit zoo wezen. Verandert dit iets aan het feit, dat zij wat Ds J. A. Schep op pag. 67 zelf zegt: NIET handelden naar Gods Woord? En dat zij door de eenheid der belijdenis te raken, aan de eenheid der kerk raakten? (pag. 77). Ds J. A. Schep moge nu vergoelijkend zeggen „In de te enge binding lag ook een element van scheuring” (pag. 77). Die te enge binding was scheuring van de catholiciteit der kerk! En dit alles wordt niet goed omdat men „begeerde” de leer zuiver te houden. Dat erkent Ds J. A. Schep ook als hij schrijft: „Men moet hertegen van onze kant niet inbrengen, voor wat betreft de zonde van de te enge binding, dat 't toch allemaal zo goed bedoeld was en dat het ging om handhaving van de belijdenis, zoals de kerkelijke vergaderingen in oprechtheid meenden dat deze sprak”. (pag. 67).

Doch met dit laatste schijnt het ons in tegenspraak als dan toch die goede begeerte der Synodes wordt aangediend om te zeggen, dat de vrijmaking had nagelaten moeten worden.

b. Ds J. A. Schep zegt ook dat men zijn kerk niet vals mag noemen.

Maar hij schrijft zelf, pag. 79: „Hierin (n.l. in de weigerachtigheid om schuld te erkennen, v. B.) zal verandering moeten komen, willen onze kerken op den duur niet metterdaad een markant kenmerk van de valse kerk gaan vertonen: het weigeren van zich te bekeren van zonden o.a. door die zonden te belijden”.

Dus zal volgens Ds J. A. Schep voortgaan in wat zij heden doet zijn kerk als vals aan de kaak stellen. Waarom mag men haar dan thans niet zoo noemen? Want reeds jaren weigert zij te erkennen de schuld die Ds J. A. Schep haar nu wel voor het eerst ook zelf voorhoudt, maar die haar door anderen reeds sinds lang aangewezen werd. De kerk wordt toch niet pas vals als zij Ds Schep geen gehoor geeft? Maar als zij de waarheid afwijst! Ook hier schijnt het betoog van den schrijver innerlijk tegenstrijdig!

c. Hetzelfde geldt van Ds Schep's zeggen, dat men tijdelijk de leeruitspraken als zodanig had moeten aanvaarden met openlijke afwijzing van de interpretatie der Synode; als wij naast deze uitspraak van pag. 74 leggen, wat we lezen op pag. 63: „Zo werd het trouwe ambtsdragers op dit punt voor hun geweten onmogelijk gemaakt om het ambt naar behoren te vervullen”.

DS J. A. SCHEP GEEFT GEEN JUISTE TEEKENING VAN DE FEITEN.

Hij zegt, dat art. 31 K.O. wel te eenzijdig werd toegepast, maar dat men de K.O. toch niet negeerde. Doch wie herinnert zich niet de betoogen uit dien eersten tijd, dat de Synode boven de K.O. staat. Zij kan die wijzigen. Zij is als een regeling der werkzaamheden bij een Kerkeraad. Zij zegt bij art. 79 wel wat een kerkeraad niet mag. Die mag niet alleen schorsen, maar behoort den genabuurden kerkeraad daarin te betrekken. Doch dit beperkt de bevoegdheid der Synode niet! enz. Noem dit dan maar geen negeren van de K.O.! En is de verkrachting van het recht-van-niet-voor-vast-en-bondig-houden soms een eenzijdig interpreteren van de omschrijving van dit recht?

DS SCHEP'S BEROEP OP CALVIJN SCHIET TE KORT.

In het eind van zijn betoog verwijst Ds Schep naar Dr A. D. R. Polman's „Zonder krijgsmanser en vlag”. Doch heel de methode van het beroep, dat dit geschrift op de historie doet is gecritiseerd door Drs R. H. Bremmer: „Met onbevlekt blazoen”. Wij behoeven hier de critiek van deze laatste brochure niet te herhalen. Maar Ds Schep had daaraan niet voorbij mogen gaan. Hij had die moeten weerleggen, indien hij Polman's afgewezen betoog wilde gebruiken. Misschien kent Ds Schep het geschrift van Drs Bremmer niet. Want het is reeds verschenen in den tijd, toen Ds J. A. Schep nog vanwege felle verontwaardiging naar eigen zeggen niet objectief oordeelde. Doch wij kennen het wel. En zoolang Ds Schep de critiek van deze brochure niet weerlegt, achten wij zijn beroep op Calvijn à la Dr Polman al van de voren geoordeeld.

DS SCHEP TEEKENT DE SITUATIE TEN TIJDE DER VRIJMAKING NIET GOED.

Men kan nu wel gemakkelijk zeggen, dat de vrijmaking nagelaten had moeten worden en dat daardoor de scheuring is gekomen, maar hoe stonden de zaken? Tenzij men, als Ds Schep, toen ter tijd „door felle verontwaardiging” niet objectief oordeelde, kon ieder zien, dat de eenheid van belijdenis geschonden werd.

Wie m
zweeg
ambt
len w
kan D
kanten
door co
prest w
gestoten
Hadden
waartoe
ontslag
Het
weg va
had mo
„Amster
eens „R
Jan. '45
missie n
er een
alsof he
vagina
dit pad
gegaan
maal he
weg we
worden!
Schilder
kerk mi
conflict
Breng d
een prin
wuste al
is het t
uit gewo
van apos
(K. C.
pag 65/6
Er was t
het fund
Ds Schep
Ook w
kanten i
26: „Wij
zonder m
schriften
hands or

DS SCHIET VOOR.

Het st
brochure,
De vrijm
moeten d
gravamer
Het is
de Herv
scheiding
keerd gel
moesten
zelf de m
Doch i
afsluitend
die onze
voor ons
in ons m
PING, di
redeneer
ten gaan.
Door t
van een v
schiet hij
In dit
heid” niet
haar reed
ken bij d
te doen i
houde en
Maar D
Geref. K
Dit verwo
zijn eigen
hinderde
verkeerd
king goed
critiek op
Want D
het zegge
te roepen
verwerpen
consciënti
kerk, die
wóórden!
Vrij van
In de R
De Reform
dat Ds Sc
ter mee tr
voor de T
den leer
prijst. Ook
hen, die n
denis sche
in zijn am
leer lijden.
Men knu